

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Marian Podziewski

Olsztyn, dnia 24 listopada 2014 r.

PS-V.431.14.2014

*Pan
Józef Blank
Burmistrz Nowego Miasta Lubawskiego
ul. Rynek 1
13-300 Nowe Miasto Lubawskie*

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu Burmistrzowi treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Miejskim w Nowym Mieście Lubawskim, 13-300 Nowe Miasto Lubawskie, ul. Rynek 1, NIP: 877-10-01-987, REGON: 000525688, w siedzibie jednostki kontrolowanej oraz na obiektach cmentarnictwa wojennego na terenie miasta.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Józef Blank – Burmistrz Nowego Miasta Lubawskiego, wybrany w wyborach bezpośrednich 21 listopada 2010 r., urząd objął w dniu 6 grudnia 2010 r., tj. z chwilą złożenia ślubowania wobec Rady Miejskiej w Nowym Mieście Lubawskim.

[Dowód: akta kontroli str. 1-2]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Jan Kosiorek – Kierownik Oddziału Ochrony Dziedzictwa Narodowego i Rehabilitacji z zamiejscowymi stanowiskami pracy w delegaturze Urzędu w Elblągu i w Ełku w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 49/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniący funkcję przewodniczącego zespołu, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.1012.2014 z dnia 30 września 2014 r., który w dniu 1 października 2014 r. złożył oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 3-4]

- Emilia Orzoł – inspektor wojewódzki w Oddziale Ochrony Dziedzictwa Narodowego i Rehabilitacji z zamiejscowymi stanowiskami pracy w delegaturze

Urzędu w Elblągu i w Ełku w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 48/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.1013.2014 z dnia 30 września 2014 r., która w dniu 1 października 2014 r. złożyła oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 5-6]

Termin kontroli: kontrola rozpoczęła się i zakończyła w dniu 6 października 2014 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 5 (2014).

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena realizacji powierzonych Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych.
- okres objęty kontrolą: od dnia realizacji zadań do 6 października 2014 r.

Jednostka kontrolowana została poinformowana o przedmiotowej kontroli pismem nr PS-V.431.14.2014 z dnia 30 września 2014 r.

W dniu kontroli jednostka była reprezentowana przez Burmistrza Nowego Miasta Lubawskiego, Józefa Blanka, któremu okazano stosowne upoważnienia przed przystąpieniem do czynności kontrolnych oraz zapoznano z przebiegiem kontroli. W czynnościach tych uczestniczył – inspektor w Referacie Inwestycji i Mienia Komunalnego Urzędu Miejskiego w Nowym Mieście Lubawskim, któremu powierzono realizację zadań objętych kontrolą – część F pkt 8 zakresu czynności i odpowiedzialności w brzmieniu: *„prowadzenie spraw związanych z utrzymaniem i użytkowaniem cmentarza komunalnego, grobów i mogił wojennych oraz pomników i miejsc pamięci narodowej, w tym prowadzenie ksiąg cmentarnych”*. Stanowisko podlega bezpośrednio Zastępcy Burmistrza Nowego Miasta Lubawskiego, kierującego jednocześnie Referatem Inwestycji i Mienia Komunalnego.

[Dowód: akta kontroli str. 7-11]

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), w związku z § 5 Porozumienia Nr PS-V.5230.15.39.2014 zawartego w dniu 23 kwietnia 2014 r. pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Miejską Nowe Miasto Lubawskie w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Urzędu Miejskiego w Nowym Mieście Lubawskim ocenia się pozytywnie.

W wyniku przeprowadzonych czynności ustalono, że kontrolowane zadania realizuje Referat Inwestycji i Mienia Komunalnego UM. Wskazuje na to zapis w § 16 ust. 4 pkt 8 regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Nowym Mieście Lubawskim, stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 12/2011 Burmistrza Miasta w Nowym Mieście Lubawskim z dnia 31 stycznia 2011 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Nowym Mieście Lubawskim (ze zmianami), w brzmieniu jak w zakresie czynności i odpowiedzialności inspektora.

[Dowód: akta kontroli str. 12-28]

Pracownik, któremu przydzielono realizację zadań wynikających z treści zawartego porozumienia, udzielał informacji i wyjaśnień kontrolującemu oraz udostępniał niezbędne dokumenty objęte przedmiotem kontroli.

Z okazanej kontrolującemu dokumentacji wynika, że na stanowisku pracy w 2014 r. prowadzona jestteczka oznaczona symbolem komórki organizacyjnej „IM” oraz symbolem i hasłem kwalifikacyjnym zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt, tj. 7045 „Utrzymanie miejsc grzebalnych/Mogiły wojenne 2014”. Dokumentacja zgromadzona w tej teczce obejmuje m.in.: sprawozdanie końcowe z wykonania zadania w zakresie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych w 2013 r., informację o realizacji środków finansowych i zadań rzeczowych w zakresie cmentarnictwa wojennego za 2013 r. i planu w tym zakresie na rok 2014, korespondencję prowadzoną z Wydziałem Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie związaną z: przejęciem w 2014 r. zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych, wykazem mogił i cmentarzy wojennych z okresu wojny polsko-bolszewickiej 1919-1920, zasadami sporządzania kart miejsc pamięci narodowej, oraz sprawozdanie z realizacji zadania wraz z załącznikami za I okres 2014 r.

W odrębnej teczce, oznaczonej symbolem PR.7041.1 i hasłem „Ewidencja cmentarzy na terenie samorządu/Mogiły wojenne” (kat. „A”), inspektor na kontrolowanym stanowisku gromadzi karty ewidencyjne kwatery i mogił wojennych zlokalizowanych na terenie miasta wraz z załącznikami, założone w formie wymaganej do Ogólnopolskiej Komputerowej Bazy Cmentarzy Wojennych. Na podstawie okazanej ewidencji ustalono, że na terenie miasta, w obrębie cmentarza rzymsko-katolickiego przy ul. Grunwaldzkiej, znajdują się następujące obiekty:

- mogiła pojedyncza Feliksa Kyclera z I wojny światowej,
- mogiła zbiorowa żołnierzy Armii Radzieckiej z II wojny światowej,
- kwatera jeńców rosyjskich z I wojny światowej
- mogiła pojedyncza porucznika Franciszka Klonowskiego – weterana Powstania Styczniowego z 1863 r.

Ponadto zaewidencjonowano, położoną na tym cmentarzu parafialnym, mogiłę pojedynczą gen. bryg. Mikołaja Waraksiewicza oraz miejsce spoczynku mjr. Karola Korab-Korabiowskiego – uczestników I wojny światowej, kampanii wrześniowej oraz II wojny światowej. Powyższe obiekty nie posiadają statusu grobu wojennego

w rozumieniu ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z 1933 r. Nr 39 poz. 311 z późn. zm.), ponieważ gen. Mikołaj Wakaksiewicz zmarł w 1960 r., a zatem po zakończeniu działań wojennych, natomiast w grobie mjr. WP Karola Korab-Korabiowskiego pochowana jest jego córka – osoba cywilna.

Kontrolującym okazano również archiwalne karty cmentarza rzymsko-katolickiego w Nowym Mieście Lubawskim z 1987 r. i 1993 r., które zawierają informację o położonej na jego terenie mogile zbiorowej żołnierzy Armii Radzieckiej z II wojny światowej.

Kontrolujący poinstruowali pracownika UM w Nowym Mieście Lubawskim, by w przyszłości, w przypadku prac, które w istotny sposób wpłynęły na zmianę wyglądu obiektów cmentarnictwa wojennego, aktualizować karty ewidencyjne poprzez stosowny opis (zakres prac, data ich wykonania, źródła finansowania) i dokumentację fotograficzną. Powyższe pozwoli na prześledzenie historii obiektów i prowadzonych na nich działań.

Ponadto na stanowisku pracy jest prowadzona księga pochowanych żołnierzy radzieckich z II wojny światowej w kwaterze wojennej na cmentarzu parafialnym w Nowym Mieście Lubawskim. Wpisy do księgi są dokonywane pismem odręcznym, w następującym układzie: lp., nazwisko i imię, imię ojca, pseudonim, data i miejsce urodzenia i zgonu, kto pochowany: żołnierz, jeńiec, ofiara terroru, stopień wojskowy, przynależność do jednostki wojskowej, nr mogiły na cmentarzu/kwaterze, pierwotne miejsce pochowania w przypadku ekshumacji (miejscowość), uwagi. Na dzień kontroli, spośród 130 ogólnie pochowanych, zidentyfikowano 36 żołnierzy.

Spis nazwisk żołnierzy Armii Radzieckiej jest prowadzony również w formie skorowidza pochowanych, w którym nazwiska występują w układzie alfabetycznym, w celu ułatwienia odszukiwania miejsca pochówku. Na przykładzie nazwisk: Barunia Aleksander Andrejewicz (nr pozycji w księdze 3, nr mogiły 5), Bunias Michał Wiktorowicz (nr pozycji w księdze 5, nr mogiły 1), Eloch Izaak Samulewicz (nr pozycji w księdze 6, nr mogiły 1), Jakowlew Aleksiej Siergiejewicz (nr pozycji w księdze 26, nr mogiły 16), Tinkow Ławrientij Trofimowicz (nr pozycji w księdze 108, nr mogiły 8), stwierdzono zgodność danych występujących w wyżej wymienionej dokumentacji.

[Dowód: akta kontroli str. 29-39]

Zadania będące przedmiotem kontroli Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie przejęła na mocy Uchwały Nr XXI/153/2012 Rady Miejskiej w Nowym Mieście Lubawskim z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie przejęcia zadań z zakresu utrzymania grobów i cmentarzy wojennych należących do właściwości Wojewody Warmińsko-Mazurskiego. Burmistrz Nowego Miasta Lubawskiego, upoważniony ww. Uchwałą RM, w dniu 23 kwietnia 2014 r. zawarł z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim Porozumienie Nr PS-V.5230.15.39.2014. Określone w porozumieniu środki finansowe w kwocie 2.300 zł wpłynęły na konto UM w dniu 8 maja 2014 r.

[Dowód: akta kontroli str. 40]

Zgodnie z udzielonymi przez pracownika wyjaśnieniami, prace porządkowo-pielęgnacyjne na kwaterze i mogiłach wojennych zlokalizowanych na terenie cmentarza

parafialnego p.w. św. Tomasza Apostoła przy ul. Grunwaldzkiej w Nowym Mieście Lubawskim, obejmujące m.in. usuwanie liści i suchych gałęzi, pielenie, zmiatanie przejść między mogiłami, grabienie alejek ziemnych, wykonywane są przez osoby zatrudnione w ramach prac społeczno-użytecznych kilka razy w miesiącu, w celu utrzymania estetyki tych miejsc. Urząd Miejski w Nowym Mieście Lubawskim zapewnia niezbędne do realizacji powierzonego zadania narzędzia, sprzęt oraz materiały. Nadzór nad pracami porządkowymi sprawuje pracownik udzielający wyjaśnień. Kontrolujących poinformowano, że w badanym okresie nie odnotowano aktów wandalizmu na obiektach cmentarnictwa wojennego.

[Dowód: akta kontroli str. 41-42]

W toku kontroli ustalono, że z dotacji Wojewody przekazanej na realizację w 2014 r. zadań z zakresu bieżącego utrzymania grobów i cmentarzy wojennych w kwocie 2.300 zł, na dzień kontroli wykorzystano 1.303,56 zł (56,7%). W ramach tych środków uregulowano należności za zakup zniczy i wiązanek okolicznościowych do udekorowania kwatery i mogił wojennych w okresach związanych z historią państwa oraz tradycjami.

Część nierozdysponowanych środków finansowych z budżetu Wojewody, które na dzień kontroli wynoszą 996,44 zł, planuje się przeznaczyć na zakup zniczy i kwiatów, oraz ponadto na zakup kruszywa w celu uzupełnienia ubytków na kwaterze jeńców rosyjskich z I wojny światowej.

[Dowód: akta kontroli str. 41-43]

W celu udokumentowania wydatków poniesionych w kontrolowanym zakresie z budżetu Wojewody, zespołowi kontrolnemu przedstawiono:

- 1) Fakturę Nr 65/2014 z dnia 8 maja 2014 r. wystawioną przez *Pracownię Usług i Usług* w Nowym Mieście Lubawskim za zakup wieńców i wiązanek okolicznościowych na kwotę 705 zł, wraz z dowodem wypłaty,
- 2) Fakturę VAT 1371/AK/08/2014 z dnia 26 sierpnia 2014 r. wystawioną przez *Pracownię Usług i Usług* w Nowym Grodzicznie za zakup zniczy na kwotę 88,56 zł (opłacono gotówką),
- 3) Fakturę Nr 141/2014 z dnia 1 września 2014 r. wystawioną przez *Pracownię Usług i Usług* w Nowym Mieście Lubawskim za zakup wiązanek okolicznościowych na kwotę 510 zł, wraz z dowodem wypłaty.

[Dowód: akta kontroli str. 44-51]

Zgodnie z Porozumieniem Nr PS-V.5230.15.39.2014 z dnia 23 kwietnia 2014 r. sprawozdanie merytoryczno-finansowe z realizacji zadań w nim określonych, następuje w dwóch terminach: do dnia 15 września 2014 r. i do dnia 15 stycznia 2015 r. Jednostka kontrolowana dopełniła obowiązku rozliczenia powierzonego zadania, nadając w terminie (data nadania 15.09.2014 r., data wpływu 16.09.2014 r.) pisemne sprawozdanie okresowe I z wykonania zadania w zakresie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych w 2014 r., które zostało sporządzone zgodnie ze wzorem, a także zawierało komplet wymaganych dokumentów. Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że dotacja celowa przekazana na realizację zadania została

wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem. Dowody księgowe zostały opisane stosownie do § 3 ww. Porozumienia, tj. wskazano źródła finansowania, sprawdzono i podpisano przez osoby uprawnione pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, zatwierdzono do wypłaty oraz opłacono.

[Dowód: akta kontroli str. 52-57]

W dniu kontroli, w obecności pracownika realizującego zadania przeprowadzono oględziny wszystkich czterech obiektów cmentarnictwa wojennego zlokalizowanych na terenie cmentarza parafialnego przy ul. Grunwaldzkiej w Nowym Mieście Lubawskim. Wizytacja wykazała, że dzięki systematycznym zabiegom pielęgnacyjno-porządkowym do dziś zachowały się miejsca pochówków. Kontrolujący zwrócili jedynie uwagę na brak tablic z inskrypcją o pochowanych jeńcach rosyjskich z I wojny światowej. Podkreślenia wymaga fakt, że dodatkowo gmina organizuje opiekę nad miejscami pochówków majora WP oraz generała brygady WP, które choć nie posiadają statusu grobu wojennego, zasługują na powszechną pamięć i szacunek, oraz ochronę.

[Dowód: akta kontroli str. 58-64]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe oceny i wnioski proszę Pana Burmistrza jedynie o wykorzystanie uwag zespołu kontrolnego dotyczących zamieszczenia tablic z inskrypcją o jeńcach rosyjskich z I wojny światowej pochowanych w kwaterze na cmentarzu rzymsko-katolickim przy ul. Grunwaldzkiej w Nowym Mieście Lubawskim. Informację o sposobie ubiegania się o dofinansowanie prac remontowo-renowacyjnych grobów i cmentarzy wojennych przez Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa oraz z budżetu Wojewody na rok 2015, gminy otrzymały epismem nr PS-V.5230.71.2014 z dnia 13 listopada 2014 r. Udzielenie dotacji na ten cel będzie uwarunkowane wysokością środków finansowych zarezerwowanych w budżecie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego bądź Rady OPWM w danym roku budżetowym.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Marian Podziewski